

Bruselj, 5. december 2017
(OR. en)

15425/17

TRANS 541

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 15053/17

Zadeva: Osnutek sklepov Sveta o napredku pri izvajanju vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) in Instrumenta za povezovanje Evrope za promet
– sklepi Sveta (sprejeti 5. decembra 2017)

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o napredku pri izvajanju vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) in Instrumentu za povezovanje Evrope za promet, ki jih je Svet sprejel na 3581.seji 5. decembra 2017.

SKLEPOV SVETA

o napredku pri izvajanju vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) in Instrumentu za povezovanje Evrope za promet

UPOŠTEVAJOČ:

- Uredbo (EU) št. 1315/2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in Uredbo (EU) št. 1316/2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope¹;
- Sklepe Sveta o prometni infrastrukturi in vseevropskem prometnem omrežju z dne 3. decembra 2014²;
- Sklepe Sveta o prednostnih nalogah politike EU za pomorski promet do leta 2020: konkurenčnost, razogljičenje in digitalizacija za zagotovitev globalne povezljivosti, učinkovitega notranjega trga in vrhunskega pomorskega grozda z dne 8. junija 2017³;
- ministrsko izjavo iz Rotterdama o izvajanju vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T), sprejeto 20. junija 2016⁴;
- ministrsko izjavo iz Rotterdama o železniških tovornih koridorjih za pospešitev mednarodnega železniškega tovornega prometa, sprejeto 21. junija 2016⁵;

¹ UL L 348, 20.12.2013, str. 1.

² Dok. 16363/14.

³ Dok. 9976/17.

⁴ Dok. 10308/1/16 REV 1.

⁵ Dok. 10306/16.

- Belo knjigo o prihodnosti Evrope z dne 1. marca 2017⁶ in dokument „Razmislek o prihodnosti financ EU“ z dne 28. junija 2017⁷;
- skupno izjavo evropskih koordinatorjev o prihodnosti TEN-T in Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) –

SVET EVROPSKE UNIJE:

1. PONOVRNO IZJAVLJA, da so države članice zavezane vzpostaviti vseevropskega prometnega omrežja, da bi zagotovile dobro delovanje notranjega trga EU, okrepile teritorialno kohezijo, dostopnost in povezljivost vseh regij Unije, vključno z najbolj oddaljenimi regijami, spodbudile naložbe za rast in delovna mesta v EU, zagotovile prehod na mobilnost z nizkimi emisijami in uresničile nove mednarodne zaveze EU glede ciljev podnebne politike (COP21); v zvezi s tem PRIZNAVA pomen prometne infrastrukture in storitev za vzpostavitev enotnega evropskega prometnega prostora, energetske unije in enotnega digitalnega trga;

Poročanje o izvajanju vseevropskega prometnega omrežja

2. POZDRAVLJA prvo poročilo o napredku pri izvajanju vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T), ki ga je predložila Komisija, in POTRJUJE, da poročilo vsebuje pregled trenutnega stanja izvajanja TEN-T, v njem pa so izpostavljene tudi naložbe, izpeljane s sredstvi iz IPE, evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter EIB, tudi prek Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI);
3. UGOTAVLJA, da to prvo poročilo ne vsebuje informacij o nacionalnih naložbah v TEN-T, zato POZIVA Komisijo in države članice, naj pri naslednjem poročilu uporabijo preprostejši in jasnejši proces poročanja, v katerega bodo vključene tudi te informacije;
4. OPOZARJA, da mora Komisija najpozneje do 31. decembra 2023 opraviti pregled vzpostavljanja jedrnega omrežja TEN-T, pri katerem mora oceniti zlasti, ali je treba jedrno omrežje spremeniti zaradi upoštevanja načrtovanja naložb na nacionalni ravni in razvoja prometnih tokov;

⁶ Dok. 6952/17 + ADD 1 + ADD 2.

⁷ Dok. 11006/17 + ADD 1.

5. PONOVRNO POTRJUJE, da imajo evropski koordinatorji pomembno vlogo pri spodbujanju pravočasnega in učinkovitega vzpostavljanja multimodalnih koridorjev jedrnega omrežja, in SE STRINJA, da so delovni načrti za koridorje ustrezno orodje za spremljanje napredka pri razvoju koridorjev jedrnega omrežja; v zvezi s tem POZDRAVLJA drugo generacijo delovnih načrtov za koridorje, ki so bili odobreni decembra 2016, in POZIVA evropske koordinatorje, naj posodobljene delovne načrte predložijo v začetku leta 2018;
6. PRIZNAVA, da je treba nenehno spodbujati pravočasno izvedbo projektov, ki zadevajo koridorje jedrnega omrežja; v zvezi s tem POZIVA Komisijo, naj imenuje evropske koordinatorje za nov mandat, ki se začne marca 2018; POZIVA koordinatorje, naj svoje dejavnosti usmerijo v vzpostavitev koridorjev jedrnega omrežja, da bi okrepili sodelovanje in izmenjavo med koridorji jedrnega omrežja ter zagotovili ustrezne sinergije z relevantnimi cilji prometne, energetske in telekomunikacijske politike;
7. POZDRAVLJA sprejetje novega načrta za uvedbo evropskega sistema za upravljanje železniškega prometa (ERTMS) in JE SEZNANJEN s predstavitvijo prvega podrobnega načrta izvajanja za pomorske avtoceste; POZIVA pristojna evropska koordinatorja, naj si še naprej prizadevata, da bi zagotovila usklajeno izvajanje ERTMS in pomorskih avtocest;
8. PRIZNAVA potencial železniških tovornih koridorjev za razvoj stroškovno učinkovitih ukrepov, s katerimi bi se optimizirala uporaba omrežja TEN-T, in POZDRAVLJA prizadevanje evropskih koordinatorjev, da bi se izkoristile sinergije z železniškimi tovornimi koridorji;

Zagotavljanje trdnega seznama projektov

9. POZDRAVLJA prvo oceno potreb po naložbah za koridorje jedrnega omrežja, ki jo je na podlagi informacij, zbranih v okvirnih seznamih projektov za koridorje, predložila Komisija; POZIVA Komisijo, naj kot naslednje v posvetovanju z državami članicami nadalje izboljša okvirne seznime projektov, priložene delovnim načrtom, da bi določili ustrezne projekte in tako zagotovili pravočasno dokončanje koridorjev jedrnega omrežja;
10. UGOTAVLJA, da je prva ocena pokazala, da celotne načrtovane naložbe v obdobju 2016–2030 za koridorje jedrnega omrežja znašajo 607 milijard EUR, za jedrno omrežje pa okoli 750 milijard EUR; UGOTAVLJA tudi, da naj bi naložbene potrebe v obdobju 2021–2030 znašale okoli 500 milijard EUR za jedrno omrežje oziroma okoli 1,5 bilijona EUR za celotno omrežje in druge prometne naložbe; POUDARJA, da bi naložbe v koridorje jedrnega omrežja BDP povečale za 4,5 bilijona EUR, kar je 1,8 % ocenjenega dodatnega BDP v celotni EU v tem obdobju, po ocenah ustvarile 13 milijonov delovnih mest na leto ter zagotovile splošno zmanjšanje emisij CO₂ za približno sedem milijonov ton⁸;
11. POZIVA Komisijo, naj do sredine leta 2018 pripravi zanesljivejše analize učinka, ki naj bi ga imele naložbe, povezane s TEN-T, na delovna mesta in rast;

Izboljšanje naložbenega okolja in poenostavitev upravnih postopkov

12. Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE poročilo o napredku v zvezi s poročilom, ki so ga skupaj pripravili nekdanji podpredsednik Komisije Henning Christophersen ter evropska koordinatorja Kurt Bodewig in Carlo Secchi; v njem naj bi bil predstavljen napredek pri upoštevanju njihovih dvanajstih priporočil ter navedeni koraki in dodatni ukrepi, ki so potrebni za izboljšanje naložbenega okvira v Evropi; POZDRAVLJA dejstvo, da so bili nekateri priporočeni ukrepi že izvedeni, na primer revizija pravil finančnega trga in statistična merila za javno-zasebna partnerstva;

⁸ Številke temeljijo na študijah koridorjev jedrnega omrežja.

13. JE SEZNANJEN s študijo Komisije za določitev ovir v regulativnih in upravnih postopkih, ki vplivajo na učinkovito in uspešno načrtovanje, pa tudi izvajanje projektov jedrnega omrežja TEN-T; POZIVA Komisijo, naj skrbno preuči priporočila te študije, ki bi bila lahko podlaga za nadaljnje ukrepanje;

Povezovanje s sosednjimi državami v Evropi

14. PRIZNAVA pomen povezave omrežja TEN-T z infrastrukturo sosednjih držav, da se izboljša povezljivost ter povečata gospodarska rast in konkurenčnost EU in zadevnih držav;
15. zato POUDARJA, da je treba zagotoviti, da za prevoznike iz EU, ki opravljajo prevozne storitve v sosednjih državah, ne bodo veljali nobeni diskriminatorni ali omejevalni ukrepi;

Vmesni rezultati Instrumenta za povezovanje Evrope v prometnem sektorju

16. Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE rezultate vmesne ocene Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) in oceno programa IPE, kar zadeva njegovo usklajenost z drugimi instrumenti EU in izvajanje v skladu s prednostnimi nalogami EU, učinkovitost pri mobilizaciji dodatnih naložb v izboljšanje prometne infrastrukture EU in zmožnost ustvarjanja dodane vrednosti EU;
17. JE ZADOVOLJEN zaradi multiplikacijskega učinka finančnih sredstev in shem financiranja EU, zaradi katerega je lahko IPE doslej spodbudil okoli 45 milijard EUR⁹ naložb v razvoj prometnega sektorja;
18. PRIZNAVA, da je bilo do decembra letošnjega leta v prvih treh razpisih dodeljenega 92,2 % proračuna za IPE-Promet za nepovratna sredstva v višini 23,2 milijarde EUR in da so bila kohezijska sredstva v celoti dodeljena; UGOTAVLJA, da je povpraševanje po sredstvih IPE znatno preseglo razpoložljiva sredstva;

⁹ Številke temeljijo na oceni Evropske komisije.

19. OPOZARJA, da sta konkurenčni postopek za izbiro projektov in učinkovito upravljanje proračuna IPE, vključno s sedanjo uporabo načela „uporabi ali izgubi“, ki je določeno v členu 12 Uredbe o IPE, ključna za uspeh IPE; v zvezi s tem POZIVA, naj vsi upravičenci pravočasno izvedejo projekte;
20. UGOTAVLJA, da se je od vzpostavitve IPE pokazalo, da bi ta lahko omogočal tudi medsektorske sinergije pri prometnih, energetskih in širokopasovnih projektih in povezanih prednostnih nalogah (tj. razogljičenje, digitalizacija in inovacije); te sinergije bi bilo treba še okrepiti;

Uporaba inovativnih finančnih instrumentov za promet

21. UGOTAVLJA, da je bilo doslej samo 9 % vseh naložb, mobiliziranih prek Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI), namenjenih prometnemu sektorju, čeprav je IPE-Promet največ prispeval k nastanku jamstva EFSI; kljub temu POUDARJA, da je do novembra 2017 EFSI podprl 53 projektov, ki prispevajo k prometnim ciljem, kar je skupaj spodbudilo povezane naložbe v višini 22,3 milijarde EUR;
22. UGOTAVLJA, da je bilo nadaljnjih 12 prometnih operacij financiranih prek finančnih instrumentov EU, kot je dolžniški instrument Instrumenta za povezovanje Evrope, ki je spodbudil več kot 13,6 milijarde EUR; POZIVA Komisijo, naj še naprej ocenjuje uporabo inovativnih finančnih instrumentov, po potrebi v kombinaciji z nepovratnimi sredstvi, da bi olajšali dostopnost financiranja za prometne projekte v vseh državah članicah in za vse načine prevoza;
23. POZDRAVLJA dejstvo, da je Komisija objavila razpis za kombiniranje v višini 1,35 milijarde EUR za zagotovitev nepovratnih sredstev za prometne projekte, s katerimi naj bi privabili dodatna zasebna sredstva, in JE SEZNANJEN s predlogom Komisije, da v Uredbi o IPE predvidi možnost, da se v okviru IPE vzpostavijo mehanizmi kombiniranja, s katerimi naj bi privabili zasebna in javna sredstva, s tem pa povečali učinkovitost EU pri financiranju projektov skupnega interesa v okviru TEN-T; POZIVA Komisijo, naj po prvem razpisu za kombiniranje v okviru IPE pripravi izčrpne informacije, v katerih bodo prikazani rezultati in analizirane pridobljene izkušnje;

24. POZDRAVLJA skupno izjavo evropskih koordinatorjev in SE STRINJA z njihovo vizijo učinkovitejše in bolj povezane Evrope ter JE SEZNANJEN s tem, da so pozvali k večji podpori EU prek večjega proračuna za nepovratna sredstva za naložbe v promet, ki imajo evropsko dodano vrednost;
25. POZIVA Komisijo, naj nadalje spodbuja javno in zasebno financiranje, da bi uresničili cilje prometne politike EU, zlasti dokončno vzpostavitev jedrnega omrežja TEN-T do leta 2030 in celotnega omrežja do leta 2050, uresničitev strategije za mobilnost z nizkimi emisijami, povezano, avtomatizirano in sodelovalno čezmejno mobilnost ter spodbujanje varnih rešitev; POZIVA k večjim sinergijam med prometnimi, energetske in telekomunikacijskimi projekti prek izboljšane okvira, da bi odpravili preostale pomanjkljivosti; POUDARJA, da je pomembno zagotoviti boljše strateško načrtovanje ter spodbujati multimodalni in trajnostni razvoj, upoštevajoč potrebo po vzdrževanju prometne infrastrukture;
26. POZIVA k okrepitvi Instrumenta za povezovanje Evrope kot strateškega naložbenega instrumenta EU za vzpostavitev vseevropskih omrežij; POUDARJA, da bi moral ta instrument še naprej vključevati splošna in kohezijska sredstva ter se v pretežni meri izvajati prek nepovratnih sredstev, poleg finančnih instrumentov in proračunskih jamstev, ter kombiniranja nepovratnih sredstev z zasebnimi in javnimi sredstvi; PRIZNAVA, da so za uresničitev ciljev politike TEN-T pomembni evropski strukturni in investicijski skladi ter drugi skladi in instrumenti EU, pa tudi potencialne sinergije z njimi;
27. IZPOSTAVLJA evropsko dodano vrednost projektov za vse načine prevoza, ki vključujejo čezmejne odseke, vzpostavljajo manjkajoče povezave, odpravljajo največja ozka grla in izboljšujejo povezave z „zadnjimi deli poti“ v omrežju TEN-T ter krepijo teritorialno kohezijo, saj zagotavljajo dostopnost in povezljivost vseh regij, prispevajo pa tudi k nizkim emisijam in povezani mobilnosti ter zagotavljajo interoperabilnost; POTRjuje, da so nepovratna sredstva ključna za zagotovitev pravočasne izvedbe takšnih projektov prek tega instrumenta;

28. SE ZAVEDA, da se izvaja več pomembnejših čezmejnih projektov TEN-T, ki naj bi bili končani do leta 2030; PRIZNAVA, da je izvedba takšnih projektov v veliki meri odvisna od politične zavezanosti in razpoložljivosti finančnih sredstev na evropski in nacionalni ravni;
 29. SE STRINJA, da je pri dobičkonosnih prometnih projektih pogosto bolje uporabiti inovativne finančne instrumente in kombiniranje; vseeno pa POUDARJA, da so nepovratna sredstva nujna za projekte, pri katerih je manj verjetno, da bodo ustvarili dobiček, vendar imajo dodano vrednost EU;
 30. POTRJUJE, da mora infrastrukturni naložbeni instrument EU zagotavljati stabilnost vsem deležnikom, tako glede prednostnih nalog kot oblike podpore, če naj bi imel verodostojen in dolgoročen učinek na trg; POZIVA, naj se zagotovi kontinuiteta naložbenega okvira za projekte, ki imajo evropsko dodano vrednost.
-